

Lääne-Nigula valla tervikkava Nõva kogukonnaala metsatööde plaani koostamise arutelu 5. mai 2026

Koosoleku toimumiskoht: Nõva koolimaja saalis algusega kl 17.00

RMK poolt osalesid kaasamisspetsialist Elor Ilmet, metsaülem Margus Emberg ja külastusala juht Marju Pajumets.

Kohaliku kogukonna ja omavalitsuse poolt osales 18 inimest.

Elor Ilmet tutvustas Nõva kogukonnaala

Nõva kogukonnaala suuruseks on 46 ha. Ala läbib RMK matkatee ning seal asub avalik discolfi rada. Lisaks on alal arvukalt metsaradasid. Ala läbivad RMK Ranniku ja Rannajõe metsateed. Metsast suurema enamiku moodustavad männikud ja vanuseliselt keskealine mets.

Kvartalil VP123 eraldisel 10 on küps mets, kus puud on teedele ja radadele kukkunud, sest küpses metsas hakkavad vanad puud välja langema – seal võiks metsatöid teha. Mujal otsene vajadus puudub - ka küpsetes puistutes. Männikud, kus kuuski ülarindes pole, on vastupidavamad.

Väideti, et mets kasvab tuhat aastat - ei kuku see kuhugi. Üldine arvamus oli, et saame siiski metsas kokku, vaatame võimalikud raiekohad üle, tutvume metsa seisundiga ja siis otsustame, mida seal teha tuleks. Elor Ilmet rõhutas, et kogukonnaaladel lähtub RMK eelkõige kogukonna soovist ja RMK ei püüa kogukonnaala elujõulistes männikutes ilmtingimata lageraiet teha – see, et mets on küps ja joonisel tumeroheline, ei tähenda ilmtingimata lageraiet.

Elor Ilmet selgitas, et kogukonnaalale kavandab Keskkonnaamet loodusmetsade looduskaitseala, mis hõlmab ka osaliselt discolfi raja ümbrust. Kavandatavate kaitsealade osas soovib kogukond saada selgust – põhjendust (miks kaitse alla plaanitakse võtta just ja ainult need eraldised), ulatust ja kaitsekorda. Elor Ilmet selgitas, et kaitseala moodustamisega ja seal piirangute kehtestamisega tegeleb Keskkonnaamet.

Elor Ilmet tõdes, et discolfi radade kohta sõlmitud leping Lääne-Nigula vallavalitsusega on aegunud ja tuleks uuendada.

Teised teemad:

Mõned osalejad olid kriitilised looduse kaitsmiseks tehtud metsaraiete osas Uuejõe- ja Liivanõmme tee ääres.

RMK selgitused: tegemist on koosluste taastamistöö raietega, mis lõpetati 2021. aastal. Nende raiete puhul ei ole tegemist metsa majandamisega, vaid lähteülesande alusel ja Keskkonnaameti tellimusel tehtud looduskaitse eesmärgiga tööga.

Teised osalejad tõdesid hoopis, et raided on igati õigustatud, asjakohased ja suurendanud oluliselt metsamarjade saagikust.

Osalejad olid kriitilised mõned aastad tagasi Lepaaugu puhkekohta viiva tee sulgemise osas keset suvehooaega. Suvine külastushooaeg on jaanipäevast augusti keskpaigani. Tehti ettepanek suvisel puhkehooajal suuremaid teetöid enam mitte teha.

Marju Pajumets selgitas, et tee suleti ajutiselt remondiks RMK taristuosakonna poolt. Kevadel ei saa teetöid teha, sest linnurahu tõttu ei saanud Lepaaugu objektile ehitustöid teha. Sügisel on vihmane ja tehnika lõhub teisi teelõike. See on ka põhjus, miks tehti töid suve teises pooles.

Marju Pajumetsa täiendavad selgitused: hankepartner tegi piirkonnas mitmeid teetöid, pärast Lepaaugu tee valmimist ehitati teed veel Tänavjärve teel. Samuti oli külastuskorralduslike rajatiste ehituse hange seotud teetöödega – Lepaaugu parkimiskohad tuli enne välja ehitada, kui RMK sai asuda lõkkekohti ja käimlaid rekonstrueerima ja rajama. Erinevaid teetöid tehti juunist-septembrini 2022. Teed ei olnud külastajatele kogu aeg suletud. RMK tegi ehitustöid Lepaaugus 2022. aasta lõpus ja Lepaaugu piirkonna arenduse I etapp lõppes 2023. aasta kevadel enne uut pesitsurahu.

Väideti, et teed on korrast ära, pidevalt auklikuks sõidetud, liiga kitsad ja parkimisruumi on osade puhkekohtade juures liiga vähe. Toodi näiteks, et võimaliku suurema suvise tulekahju korral võib tekkida suuri ummikuid, sest autod ei mahu teineteisest mööda.

Marju Pajumets selgitas, et Lepaaugu arenduse projekt on kooskõlastatud Päästeametiga ja pärast teetööde ja piirete valmimist ka Päästeameti esindajatega kohapeal üle vaadatud ja korrigeeritud.

Kohalikud arvasid, et Lepaaugu puhkekoha juures on parkimiseks ruumi liiga vähe, kõik on täis pargitud ja korda pole.

Selgitus: parkimiseks on ruumi täpselt nii palju, kui on. Juhul, kui kohad on täis, tuleb külastajal edasi liikuda. Projektiga ehitati suurimad võimalikud parkimisalad, mida Keskkonnaamet lubas.

Marju Pajumets selgitas, et teid ei saa laiemaks ehitada ja selleks metsa raadata, sest need asuvad kaitsealadel. Samal põhjusel ei saa sinna ka üleliia kõrget teekatet teha. RMK teada kogukond hindab maastikku sobivaid kitsaid ja käänulisi teid. Teineteist välistavaid asju ei saa korraga teha, tuleb valida. Näiteks toodi RMK Kürema tee, mis oli ilus käänuline kitsas metsatee, kuid renoveeriti sirgemaks, kõrgemaks ja laiemaks ning ei sobitu enam maastikku.

Kogukond väitis, et tavapärane kaks korda aastas teid hõõveldada on liiga vähe ja tehti ettepanek hõõveldada piirkonna teid rohkem kui kaks korda aastas.

Kogukond väitis, et hobuliiklus lõhub pinnasteed ja rajad – jalgsi ja rattaga enam liikuda ei saa. Tehti ettepanek asuda hobuliiklust reguleerima. Näiteks võiks suunata hobuliikluse võimalikult palju tuletõkestusribadele ja hobuliikluseks mõeldud rajad RMK kaardil tähistada.

Selgitus: Hobusega liikujad on jalakäija ja rattaga liikujatega samade õigustega ja peaksid kõik sõbralikult metsaradadele ära mahtuma. RMK-l ei ole mingit alust ühel või teisel eelpoolnimetatud sihtrühmal keelata radadel liikumist. Seda ei reguleeri ka kaitseala kaitse-eeskiri.

Tehti ettepanek rakendada RMK puhkekohtades üle-eestiline broneerimise süsteem, et vältida üle rahvastust ja olukorda, kus keegi tuleb kohale, kuid kohta enam polegi.

Marju Pajumets selgitas: RMK võib tulevikus kaaluda erinevaid võimalusi ka teatud objektidel tasuliste teenuste rakendamiseks. Praegu põhineb RMK külastuskorraldus igaüheõigusel ja valdavalt tasuta teenustel.

Tehti ettepanek laiendada Peraküla telkimisala, et ümbruse loodust paremini säästa.

Marju Pajumets selgitas, et Peraküla telkimisala laienduse plaane on arutatud ka varasematel aastatel ja Peraküla telkimisala arendus- ja uuendusvajadus kajastub ka praeguses külastuskorralduskavas. Millises mahus ja kas laiendamine on võimalik, see selgub tulevikus planeerimise käigus ja Keskkonnaameti seisukohti arvestades.

Tehti ettepanek, et RMK võiks külastajarahulolu uuringutega analoogseid rahulolu küsitlusi korraldada ka kohaliku elanikkonna hulgas, sest arvamused ei pruugi kattuda.

Marju Pajumets selgitab: selliseid uuringuid on teadaolevalt ka värselt läbi viidud (mitte RMK poolt otseselt). Värselt kuulis ta sellisest uuringust Läänemaa turismiasjaliste kokkusaamisel Roosta puhkekülas. <https://dmo.heak.ee/uudised/kohalike-elanike-uuring-turism-on-teretulnud-kui-see-arvestab-kogukondade-ja-keskkonnaga>

RMK töötajad selgitasid täiendavalt, et sellise laia teemaderingiga kaasamisel me kohaliku kogukonna seisukohti tuvastamegi.

Tehti ettepanek, et RMK võiks puhkekoha kasutuse eest või vähemalt küttepuid eest tasu küsida.

Marju Pajumets selgitas: praegu on kehtiv RMK selline seisukoht, et igaüheõigusest tulenevad teenused on külastajatele tasuta (lõkkekohad, puhkekohad, matkarajad, külastuskeskused jm). Käesoleval aastal viiakse läbi külastajauuringut, mille käigus uuritakse muuhulgas ka külastajate huvi erinevate teenuste vastu ja ka hinda, mida ollakse valmis nende teenuste eest maksma. Ei ole välistatud, et tulevikus kaalutakse ka teatud tasuliste teenuste pakkumist.

Tehti ettepanek, et kohalikel ettevõtjatel peaks olema võimalus puhkekohtades lisaks muudele kaupadele ka lahjat alkoholi müüa.

Marju Pajumets selgitas: RMK põhimõte on, et avalikes RMK igaüheõiguse külastusobjektidel alkoholi ei müüda. Samas kasutatakse näiteks võimalust, et ettevõtjad varustavad suuremaid telkimisalasid pakitud lõkkepuudega (Nõva piirkonnas saab puid osta Nõva poest ja RMK Nõva külastuskeskusest).

Otsustati järgmisel koosolekul kokku saada kogukonnala metsas.